OPPLAND BONDELAG

Årsmelding
2012

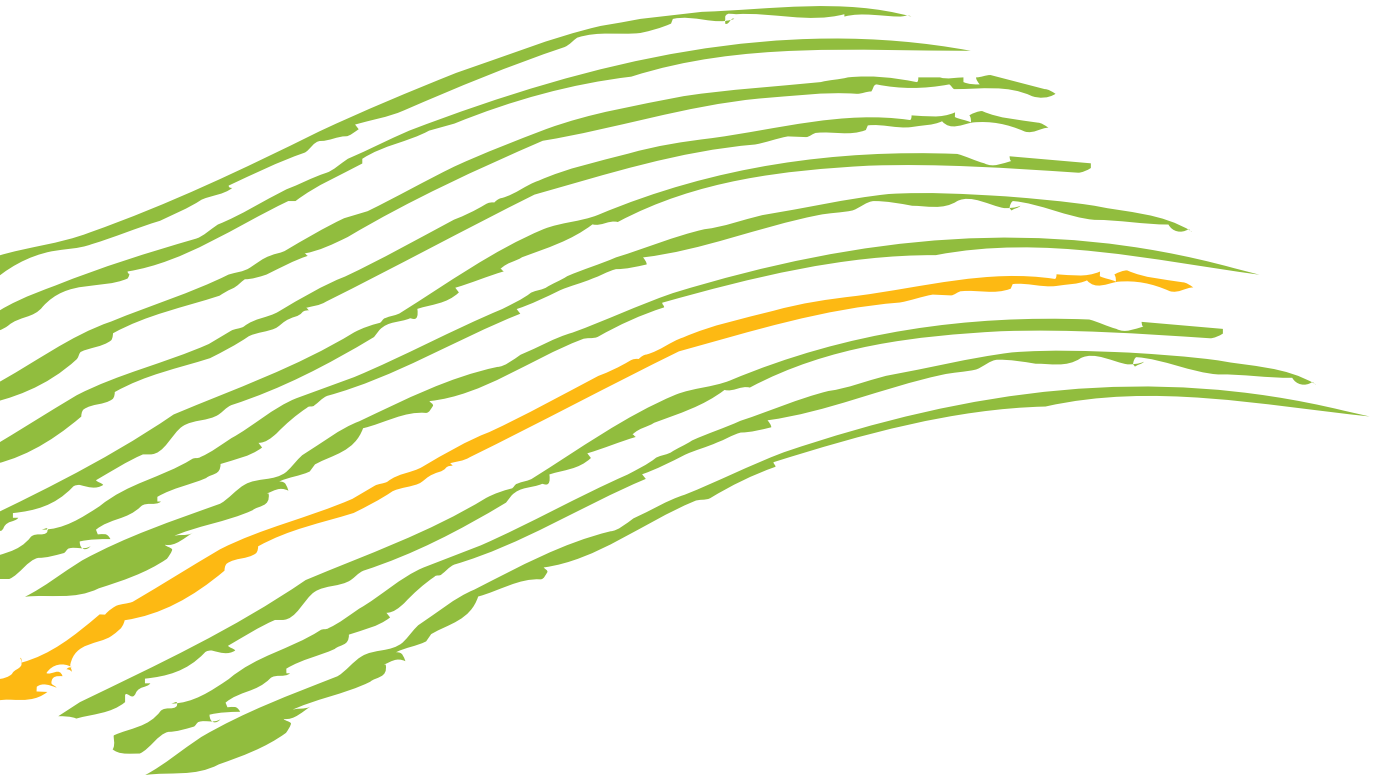

Formål

Norges Bondelag har som formål å samle alle som er,
eller kjenner seg knyttet til bondeyrket, fremme felles saker,
trygge landbruket og ivareta bygdenes økonomiske,
sosiale og kulturelle interesser.

Norges Bondelag er partipolitisk nøytralt
og skal ikke yte økonomisk støtte til
eller ta imot økonomisk støtte fra politiske partier.
Norges Bondelag bygger på nasjonal og kristen grunn.

Innholdsfortegnelse

			Sidetall
1.0	Lederen har ordet		4
2.0	Tillitsvalgte i Oppland Bondelag		5
3.0	Årsmøtet 2012		8
4.0	Styrets og organisasjonens arbeid		11
	4.1	Internasjonale spørsmål	11
	4.2	Næringspolitikk	11
	4.3	Kommunikasjon	17
	4.4	Organisasjon	19
5.0	Medlemstall og verving		23
	5.1	Medlemsoversikt	24
6.0		Regnskap	26
7.0	Tillitsvalgte		28
	7.1	Fylkesstyret 2012/2013	28
	7.2	Ledere i lokallaga 2012/2013	28
8.0	Fylkeskontoret		29

1.0 Lederen har ordet

Kjære kollegaer

At norsk landbruk med sin produksjon skulle være en statisk næring, det er en myte vi avliver gang på gang. Noen av de som bestemmer i dette landet har en tendens til å beskylde vår næring for å være gammeldags og lite fremtidsrettet. Dette er påstander som blir brukt for å underbygge egne ideologier, mer enn de er bygget på kunnskap. Det vi kan slå fast er at etter olje og gassindustrien er det ingen næring som har hatt større effektivitetsfremgang enn landbruket de siste årene. Dette kan vi være stolte av, samtidig som det også er veldig utfordrende. Å bygge kunnskap hos landets premissleverandører og besluttende myndigheter er et krevende arbeid som går kontinuerlig i vår organisasjon. Å måle resultat av en slik prosess er veldig vanskelig, men vi tør i alle fall ikke å la være.

Ved vårens jordbruksforhandlinger, som endte med brudd, kom det tydelig frem at det er langt mellom liv og lære i de politiske miljøene. Etter å ha vedtatt en landbruksmelding som ga forhåpninger om en ny giv, kom ikke de virkemidlene som måtte til for å sette den vedtatte politikken ut i livet. Det har vel aldri vært klarere for meg, enn da, at man skal bedømmes for det man gjør og ikke det man sier.

Det gode som kom ut av bruddet og aksjonene var å oppleve at vår organisasjon fungerte veldig bra. Den mobiliseringen som skjedde etter bruddet imponerte både meg og andre i ulike miljøer, både med og uten tilknytning til landbruket.

Når dette skrives er vi snart på vei inn i oppkjøring mot nye forhandlinger. Det er ingen grunn til å tro at det blir mindre krevende i år enn ellers. Det er Stortingsvalg til høsten og dermed det sittende regimets siste jordbruksforhandlinger i denne perioden. Jeg vil våge den påstanden at den sittende regjering er mer avhengig av et godt oppgjør, for å få lov til å fortsette, enn det vi i næringen er.

Vi studerer mye på partienes programutkast for tiden. Her er det mye forskjellig å lese om jordbruk. Vi håper vi kan påvirke programmene positivt i vår retning. Det skinner igjennom at ikke alle partier ser sammenhenger i landbrukspolitikken. I enkelte partiprogrammer er det vanskelig å se hvordan vi matprodusenter skal kunne skaffe oss tilfredsstillende inntekt.

Å arbeide med matproduksjonens rammevilkår er både interessant og krevende. Jeg er mye rundt i fylket og treffer så utrolig mange flinke, engasjerte og ikke minst hyggelige folk som er så glade i næringen sin. Dette må ta vare på. Vi må i alle sammenhenger prate opp vår egen næring. Det å stille krav til inntektsmuligheter og fremtidsrettet politikk er vår oppgave, men fremstill aldri vår næring negativt. Vi produserer faktisk det eneste ingen kan unnvære, nemlig mat.

Aktive tillitsvalgte, medlemmer og ansatte er drivkraften i organisasjonen. Vi trenger alle for å lykkes.

Med hilsen
Trond Ellingsbø

2.0 Tillitsvalgte i Oppland Bondelag

Styret

Leder: * Trond Ellingsbø, Heidal (styremedlem fra 2004, leder ordinært valgt 2009)

Nestleder: *Mari Sangnæs, Brandbu (styremedlem fra 2007, nestleder ordinært valgt 2009)
*Nestlederfunksjonen er på valg hvert år.

Styremedlemmer: Hanne Bergesen, Sør-Fron, (styremedlem fra 2009)
* Mari Sangnæs, Brandbu, (styremedlem fra 2007)
* Tommy Bjørke, Etnedal, (styremedlem fra 2011)
Ole Seegard, Snertingdal, (styremedlem fra 2012)
Magnhild Grimsrud, Øyer, Oppland Bygdekvinnelag
Marianne Gjøsti, Snertingdal, Oppland Bygdeungdomslag
1. varamedlem * Hans Gunstad, Jevnaker, (1. vara fra 2012)
2. varamedlem * Marit Olive Lindstad, Fåberg, (2. vara fra 2012)
3. varamedlem * Bjørn Magnus Tordhol, Lesja, (3. vara fra 2012)

Arbeidsutvalg: Trond Ellingsbø, Heidal og Mari Sangnæs, Brandbu
Aksjonsutvalg: Styret

Valgkomite (2-års valgperiode):

Gjøvik-Toten:
*Sissel Aanstad Lerud, Vestre Toten (leder) (funksjonstid 12/13), vara: Hans Kristian Nordseth, Snertingdal

Sør-Gudbrandsdalen:
*Ivar Bøe jr, Gausdal (nestleder) (funksjonstid 12/13), vara: Eivind Bergseth, Sør-Fron

Nord-Gudbrandsdalen:
Irene Amundgard, Lesja (funksjonstid 13/14), vara: Lars Ole Anderssen, Vågå

Hadeland-Land:
Lars Egil Blekkerud, Gran (funksjonstid 13/14), vara: Brit Asbjørg Skuterud, Lunner

Valdres:
Haldor Ødegård, Vestre Slidre (funksjonstid 13/14), vara: Inger Sølvi Lunde, Øystre Slidre

* På valg i 2013

Fylkesstyret i Oppland Bondelag 2012

Trond Ellingsbø

Mari Sangnæs

Hanne Bergesen

Tommy Bjørke

Ole Seegard

Magnhild Grimsrud

Marianne Gjøsti

Hans Gunstad

Medlemmer fra Oppland med tillitsverv i Norges Bondelag

Medlem av Norges Bondelags representantskap
Trond Ellingsbø, Heidal
Inger Johanne Sveen, leder, Norges Bygdeungdomslag og styremedlem i Norges Bondelag fram til sommer 2012.

Medlem av Norges Bondelags Grøntutvalg
Thor Johannes Rogneby, Lena

Utsendinger til Norges Bondelags årsmøte – velges for 2 år
*på valg i 2013

a) Årsmøtet 2011 og 2012 – valgt på årsmøte 2011
*Mari Sangnæs, Brandbu
*Hanne Bergesen, Sør-Fron
*Tommy Bjørke, Etnedal
*Bjørn Magnus Tordhol, Lesja
*Haaken Helgestad, Østre Toten

b) Årsmøtet 2012 og 2013 – valgt på årsmøte 2012
Hans Gunstad, Jevnaker
Marit Olive Lindstad, Fåberg
Ole Seegaard, Snertingdal
Stein Hålien, Vestre Slidre
Bjørnhild Kihle, Østre Toten

Varamedlemmer i nummerorden (alle på valg hvert år)
1. Sissel Aandstad Lerud, Vestre Toten
2. Erik Wedum, Fåberg
3. Egil Romsås, Dovre
4. Marthe Dypdalen, Nord-Fron
5. Kristina Hegge, Biri
6. Helge Lajord, Vang
7. Harald Tønderum, Nordre Land
8. Magne Egil Mjøs, Øystre Slidre
9. Jon Sjurgard, Lom
10. Ola Råbøl, org.sjef

Utvalg oppnevnt av styret:

Planteproduksjonsutvalget:
Thor Johannes Rogneby, Lena, leder
Hans Gunstad, Jevnaker
Rikard Skjelkvåle, Skjåk
Unni Abrahamsen, Apelsvoll
Einar Martman Dyste, Lena
Mikkel Bakkegard, Lena

Frukt- og bærutvalget:
Per Otto Kaurstad, Ringebu, leder
Mari Sangnæs, Brandbu
Geir Hære, Lunner
Anita Sønsteby, Apelsvoll

Årsmøte i Norges Bondelag - utsendinger og gjester fra Oppland Bondelag

Representasjon

Representant i OBKs styre
Tommy Bjørke, Etnedal, vara: Mari Sangnæs, Brandbu

Representant i OBUs styre
Hanne Bergesen, Sør-Fron, vara: Ole Seegard, Snertingdal

Kontaktperson Landbrukets HMS-tjenste
Tommy Bjørke, Etnedal, vara: Hanne Bergesen, Sør-Fron

Ansvarlig for rovviltsaker i Oppland:
Bjørn Magnus Tordhol, Lesja

Styret i Vassdragsforbundet for Mjøsa med tilløpselver
Thor Johannes Rogneby, Østre Toten vara: Inger Amb, Ringsaker, Hedmark

Samarbeidsutvalget for Gjensidige Forsikring, region Innlandet
Trond Ellingsbø, Heidal
Ola Råbøl, kontoret

Rådet for økologisk landbruk i Hedmark og Oppland
Hanne Bergesen, Sør-Fron, vara: Hans Gunstad, Jevnaker

Innovasjon Norge, Oppland
Trond Ellingsbø, Heidal

Landbruksforum hos Fylkesmannen
Trond Ellingsbø, Heidal, vara: Mari Sangnæs, Brandbu

Regionalt miljøprogram
Ole Seegard, Snertingdal, vara: Hans Gunstad, Jevnaker

Interkommunalt BU-styre i Valdres
Tommy Bjørke, Etnedal, vara: Oddleiv Juvkam, Sør-Aurdal

Regionalt BU-styre i Nord-Gudbrandsdalen
Trond Ellingsbø, Heidal, vara: Grete Sjurgard, Lom

Primærnæringsutvalget i Nord-Gudbrandsdalen
Trond Ellingsbø, Heidal, vara: Grete Sjurgard, Lom

Primærnæringsutvalget for Midt-Gudbrandsdalen
Knut Olav Thujord, Fåvang
Marthe Dypdalen, Nord-Fron

Distriktsråd HV-distrikt 05
Terje Amundsen, Aurdal (vararepresentant)

Styret i L.A. Engers legat
Bjørn Iversen, Reinsvoll vara: Margit Rognerud, Dokka

3.0 Årsmøtet 2012

Ordinært årsmøte i Oppland Bondelag ble holdt på Thon Hotel Skeikampen, Gausdal, 14. og 15. mars 2012.

Møteleder var Oddleiv Juvkam, Sør-Aurdal.

Det var 76 stemmeberettigede ved møtets start. Til å underskrive protokollen ble valgt Thor Even Furvann, Vang og Marthe Dypdalen, Nord-Fron.

Leder i Oppland Bondelag, Trond Ellingsbø kom i sin tale inn på følgende:

- Vi må ikke miste sammenhengene
- Et privilegium å være fylkesleder, klare meldinger fra engasjerte tillitsvalgte rundt om i fylket
- Landbruks- og matmeldinga
- Sikker matproduksjon – en vinnersak for enhver politiker
- Jordbruket står sterkt, rekordoppslutning om norsk jordbruk
- Samvirke og markedsregulering
- Markedsadgang og kjedemakt
- Evnen til å betrakte oss sjøl utenfra. Vi har et spesielt ansvar for hvordan vi framstår
- Bondelaget skal være en arena for landbrukspolitiske diskusjoner
- Avhengig av aktive lokallag
- Rekruttering og naturbruksutdanning
- Takk til tillitsvalgte

Generalsekretær i Norges Bondelag, Per Gunnar Skorge kom i sitt innlegg inn på:

- Befolkningsvekst
- Klimautfordringer
- Internasjonal dugnad for matvaresikkerhet
- Omdømmebygging
- Budsjettmessig næringsstøtte har gått jevnt nedover. Bruk samme retorikk som Hegnar bruker i forhold til Hurtigruta.
- Produktivitetsutvikling, herunder arealproduktivitet
- Inntektsutvikling og diskusjonen rundt tallmaterialet. Tallmaterialet er helt avgjørende for forhandlingsretten, men vi jobber kontinuerlig for å forbedre materialet.
- Importvern - bærebjelken i norsk landbrukspolitikk
- Landbruksmeldinga – har satt fokus på landbruksnæringa
- Politisk vilje – trenger et taktskifte – jobber aktivt med valg 2013. Bruk anledningen dere får til å påvirke partiprogrammene på alle nivå, deretter synliggjøre hva partiene står for og hva de ulike kandidatene står for
- Jordbruksforhandlingene
- Medlemsutvikling
- Kjærlighet til norsk mat – omdømmebygging er å sette penger inn på konto for å ta ut gevinst på sikt

Det var stor aktivitet i Generaldebatten. 23 utsendinger og gjester hadde ordet, og temaer under følgende hovedoverskrifter ble tatt opp:

- Den aktive bonde og bondens hverdag
- Landbrukspolitikk og økonomi
- Marked
- Arealsaker
- Organisasjon og kommunikasjon

Årsmelding og regnskap ble enstemmig godkjent.

Under middagen fikk Sør-Fron Bondelag og Jevnaker Bondelag premie som årets lokallag.

Under årsmøtet delte Jevnaker Bondelag v.Hans Gunstad og Sør-Fron Bondelag v.Stein Arne Dalsegg prisen Årets lokallag i Oppland

Fylkesstyret foreslo følgende arbeidsplan som ble enstemmig vedtatt:

Oppland Bondelags to grunnpilarer i arbeidsplanen

Næringspolitikk			***Kommunikasjon og organisasjon***		
Landbruks- og matmeldinga	*Jordbruksavtalen*	*Andre næringspolitiske spørsmål*	*Politikerkontakt*	*Omdømmebygging og rekruttering*	*Drift av organisasjonen*

Oppland Bondelag skal arbeide for at landbruksnæringa skal få best mulig rammevilkår.

Internasjonale spørsmål

EU og WTO
Vi skal

- *Informere fylkespolitikere og stortingspolitikere om konsekvenser av internasjonale spørsmål. Dette angår oss alle!*
- *Bistå lokallagene i å kunne informere lokalt*

Næringspolitikk

Oppland Bondelag skal sette dagsorden for aktuelle saker som er viktige for medlemmene.

Landbrukspolitiske saker

Landbruks- og matmeldinga
Oppland Bondelag skal:
- *følge arbeidet med den nye Landbruks- og matmeldinga tett*
- *arbeide overfor politikere for å få en best mulig melding for næringa*

Jordbruksavtalen
Oppland Bondelag skal:
- *være aktive overfor politikere og lokallag for å påvirke til en god avtale*
- *være aktive i å få inn synspunkter og innspill fra lokallagene*
- *utarbeide en grundig uttalelse til årets jordbruksforhandlinger*
- *følge opp overfor lokallag og politikere under og etter forhand-*
  lingene
- *arbeide aktivt for at landbruket får størst mulig innflytelse og beslutningsmyndighet over bruken av alle midlene som er framforhandlet i jordbruksforhandlingene*

Skatter og avgifter
Oppland Bondelag skal jobbe aktivt til beste for medlemmene i disse spørsmålene
- *i samarbeid med Norges Bondelag legge til rette kurs for regnskapsførere*
- *gi generell informasjon om evt. endringer som har betydning for medlemmene*

Sosiale rettigheter
Oppland Bondelag skal følge med og arbeide for at bønder har gode sosiale ordninger og rettigheter.

Dyrevelferd
Oppland Bondelag er opptatt av god dyrevelferd. Oppland Bondelag vil:
- *være aktiv i arbeidet for å finne tiltak for å unngå alvorlige dyre-vernsaker*
- *samordne forslag og tiltak som fremmes for å unngå alvorlige dyrevernsaker*
- *holde god kontakt med Mattilsynet og andre aktuelle organisasjoner omkring temaet dyrevelferd*

Rovdyr
Oppland Bondelag skal:
- *følge opp saker som angår rovdyrsituasjonen i nært samarbeid med andre organisasjoner*
- *fortsatt holde god kontakt med Rovdyrnemnda*

Klima
Oppland Bondelag skal bidra til at klimautfordringen følges opp
- *gjennom aktiv deltakelse i arbeidet med Vanndirektivet*
- *gjennom arbeid med klima- og energimelding for fylket*
- *følge opp og stimulere tiltak slik at landbruket blir en del av løsningen på klimautfordringene*
- *følge opp det som skjer omkring Regionalt Miljøprogram (RMP)*

Jordvern
Oppland Bondelag skal være aktiv i jordvernsaker på fylkesnivå og bistå lokallagene i lokale jordvernsaker

Landbruksbasert næringsutvikling
Oppland Bondelag skal:
- *følge opp i henhold til Norges Bondelags virksomhetsplan og bidra aktivt til næringsutvikling innen*
- *Tradisjonelt, volumproduserende landbruk*
- *Økologisk landbruk*
- *Andre bygdenæringer – bl.a. Inn på Tunet og landbruksbasert reiseliv*
- *være aktive i arbeidet med oppfølging av Strategier for landbruksrelatert næringsutvikling gjennom deltakelse i Landbruksforum, Innovasjon Norge Oppland og de regionale BU-styrene*
- *må selv ha noe kompetanse omkring næringsutvikling, men det er enda viktigere å ha kunnskap om og kunne vise til personer og organisasjoner med høy kompetanse på de ulike feltene.*

Grunneierrettigheter, eiendomsrett og ressursforvaltning
Oppland Bondelag skal:
- *involvere seg best mulig i prosesser der grunneier-interesser diskuteres*
- *kunne bistå, sammen med andre, når det oppstår saker*
- *bidra til at lokallagene kan arrangere fagmøter om temaet og tilby aktuelle kurs*

Kommunikasjon og organisasjon

Politikerkontakt /alliansebygging
Oppland Bondelag skal bidra til å sette landbruk på dagsorden ved å:
- *ha god kontakt med politikere og forvaltning, fortrinnsvis på fylkesplan, og informere om betydningen av mat og matproduk-sjon, landbruket og aktuelle problemstillinger/ utfordringer en står overfor.*
- *bistå lokallagene slik at de har god kontakt med kommunepolitikere og kommuneadministrasjon*
- *være en aktiv bidragsyter til å etablere kontakter/allianser med grupper utenom næringa*
- *delta aktivt/involvere oss i saker/arenaer der det er naturlig og formålstjenlig*

Rekruttering
Oppland Bondelag skal arbeide aktivt og kontinuerlig med omdømmebygging

- *for å bedre rekrutteringen til utdanning og til næringa generelt*
- *generell omdømmebygging for næringa*
- *delta aktivt i Oppland Fylkeskommunes rekrutteringsarbeid (RULL)*
- *intern kommunikasjons – organisasjonsarbeid - medlemsverving*
- *rekruttering og likestilling – bondelaget som attraktiv medlemsorganisasjon*
- *intern omdømmebygging*
- *bistå lokale valgkomiteer i deres arbeid for å få bredere rekruttering lokalt*

Annen utadrettet virksomhet
Oppland Bondelag skal

- *sette aktuelle saker på dagsorden og markedsføre næringa ved aktiv bruk av media*
- *aktuelle saker på hjemmesida og markedsføre sida både internt og eksternt*
- *være synlige i media på alle arbeidsplanens hovedpunkter*
- *være aktive i bruk av nye sosiale medier*
- *få/drive opplæring internt for å bli bedre både på tradisjonelle media og nye sosiale medier – både journalistisk, layoutmessig og teknisk*
- *bistå lokallagene med materiell og annen tilrettelegging for markedsføring av næringa*

Drift av organisasjonen – intern informasjon
Oppland Bondelag skal:

- *drive medlemsverving og medlemsservice*
- *god kommunikasjon mellom styret og lokallag*
- *god kommunikasjon med tillitsvalgte – vurdere innhold og kanaler*
- *bidra til å opprettholde og videreutvikle HMS-tilbudet til medlemmene gjennom Landbrukets HMS-tjeneste, samt bidra til bevisstgjøring om HMS-arbeidet generelt.*
- *holde vedtektsfesta og andre møter i fylkes- og lokallag*
- *i større grad bruke og involvere lokale tillitsvalgte, f.eks i ad-hoc-grupper*

Kurs og møter
Oppland Bondelag skal imøtekomme medlemmenes behov for opp-læring gjennom fylkesvise kurs og møter:

- *kurs for nye lokallagsledere*
- *landbrukspolitisk skolering*
- *kurs i kommunikasjon/mediatrening*
- *andre kurs etter ønsker/behov*

Andre saker:

Styrets forslag til budsjett, med et budsjettert negativt årsresultat på kr. 16.500, ble enstemmig vedtatt.

Oskar Puschmann, seniorrådgiver i Skog og Landskap avsluttet møtet med et interessant foredrag med tittelen" Landsksapsverdier – vår stolthet og forvaltning"

4.0 Styrets og organisasjonens arbeid

Styret har avholdt ni styremøter, herav ett telefonmøte. De har behandlet 64 saker.
Styrets uttalelser som er gjengitt her, er satt i kursiv. Andre uttalelser er å finne på www.bondelaget.no/oppland

Oppland Bondelags to grunnpilarer i arbeidsplanen

Næringspolitikk			Kommunikasjon og organisasjon		
Landbruks- og matmeldinga	Jordbruksavtalen	Andre næringspolitiske spørsmål	Politikerkontakt	Omdømmebygging og rekruttering	Drift av organisasjonen

4.1. Internasjonale spørsmål

Importvern
Oppland Bondelag har jobbet aktivt sammen med alliansepartnere innen arbeidstakerorganisasjonene for å få til en overgang fra kronetoll til prosenttoll ved import av landbruksvarer. Resultatet ble en overgang til prosenttoll på enkelte typer ost og kjøtt. Mer om denne saken under kap 4.3.2

4.2. Næringspolitikk

Oppland Bondelag skal prøve å sette dagsorden for aktuelle saker som er viktige for medlemmene.

4.2.1 Landbrukspolitiske saker

4.2.1.1 Jordbruksforhandlingene

Oppland Bondelag gjennomførte en grundig prosess sammen med lokallagene i forkant av jordbruksforhandlingene. Regionmøtene i januar hadde jordbruksforhandlingene som sentralt tema. De fleste lokallagene avga høringsuttalelser, enten alene eller i samarbeid med andre lokallag. I tillegg mottok styret i Oppland Bondelag uttalelse fra de to interne utvalgene; Planteproduksjonsutvalget og Frukt- og bærutvalget samt samarbeidende landbruksorganisasjoner i fylket.

Styret hadde to-dagers styremøte med utarbeidelse av høringsuttalelse i mars. Under dette møtet hadde styret også samtale med styremedlem i Tine Øst, Per Heringstad, Regionleder Anders Holter fra Gartnerhallen Mjøsen og styreleder Ståle Westby i Tyr Innlandet.

Uttalelsen fra Oppland Bondelag kan leses på våre hjemmesider www.bondelaget.no/oppland

Her er hovedpunktene i uttalelsen:

1. De mest prioriterte tiltakene

Oppland Bondelag ser det som avgjørende at det blir gitt et betydelig økonomisk løft for næringa, slik at vi får en tetting av gapet mellom inntektene i landbruket og det generelle lønnsnivået i samfunnet. Dette må vises igjen i jordbrukets krav og i Statens åpningstilbud.

Tollvernet må styrkes og mulighetene som ligger i gjeldende WTO-avtale må utnyttes.

Budsjettmidler må være hovedelementet i den økte økonomiske ramma, men det må også være rom for prisøkning.

Det er viktig at en økt økonomisk ramme i årets jordbruksavtale i størst mulig grad går som inntekt direkte til bonden. Det er likevel viktig at det også gis økonomiske rammer til fraktordningene for å sikre et aktivt landbruk over hele landet.

I årets jordbruksforhandlinger må det jobbes aktivt for å øke rammene for investeringsmidler. Det er også viktig å jobbe for å få på plass en fondsordning med skattefordel slik at hver enkelt kan bygge seg opp kapital for å møte framtidig investeringer.

Oppland Bondelag vil peke på følgende krav ved årets jordbruksforhandlinger:

- INNTEKT. Vi må få et oppgjør som gir en vesentlig inntektsøkning for bøndene, og den må være adskillig høyere enn den generelle inntektsveksten i samfunnet forøvrig.

- Inntektsveksten må først og fremst komme gjennom økt budsjettstøtte, men også noe på økte målpriser. Et styrket tollvern gir større mulighet for dette.

- Kapitaltilgangen til næringa må styrkes gjennom mer investeringsmidler (BU-midler), økte rammer for rentestøtteordningen og muligheter for fondsavsetninger. Investeringsvirkemidler må også kunne brukes til grøfting og nydyrking.

- Det må settes inn tiltak som bidrar til økt kornproduksjon og økt storfekjøttproduksjon.

Innenfor hovedpunktet inntekt, mener Oppland Bondelag at følgende bør prioriteres:

- Økonomien i grovfôrbaserte produksjoner prioriteres, først og fremst mjølkeproduksjonen og storfekjøttproduksjon
- Økonomien i korn- og potetproduksjonen må bedres

Inntektsøkningen må komme den aktive bonden til del, gjennom:

- Økte arealtilskudd, dyretilskudd, driftstilskudd og beitetilskudd
- Økte målpriser, spesielt på korn og poteter, men også noe på grønt, melk og kjøtt
- Økt tilskudd for alle beitende dyr i de sentrale tilskuddsordningene
- Kostnadskompensasjon for økt kraftfôrpris enten ved prisnedskrivingstilskudd på korn eller innføring av grunntilskudd for alle kjøttslag og melk

Videre mener Oppland Bondelag at fraktordningene generelt må styrkes.

Oppland Bondelag mener at tilskuddene må ha en innretning som ivaretar ulike bruksstrukturer og sikrer et aktivt landbruk over hele landet. Videre må vi få ordninger som stimulerer til økt produksjon og som premierer kvalitet.

Oppland Bondelag aksepterer ikke omfordeling av eksisterende midler innen struktur, produksjoner eller geografi. Vi mener heller ikke det er riktig å ta fra noen tilskuddsordninger for å øke andre eller for å etablere nye ordninger. Økning av tilskudd og etablering av nye ordninger må skje med friske midler.

Før påske gjennomførte vi kampanjen "Ingen egg uten høner, ingen mat uten bønder"

Før og under forhandlingene hadde fylkesstyret og lokallagslederne telefonmøter med informasjon om framdrift i forhandlingene og aksjonsberedskap. I tillegg ble informasjon gitt via e-poster og SMS-meldinger.

Den 12. mai ble det brudd i forhandlingene. Nå var det klart for spontanaksjoner rundt om i fylket. Medlemmene ga uttrykk for sin frustrasjon gjennom traktoraksjoner og klare budskap på rundballer som sto godt plassert etter veien.

Østere Toten serverer påskelunsj til politkerene. F.v. Mikkel Bakkegard, Bjørnhild Kihle og Thor Johannes Rogneby
Traktoraksjonene ble fulgt opp med brødaksjon, med blokkader av matmjølanlegg og oppfordring til hamstring av brød. Butikkhyllene gikk fort tomme mange steder.

21. mai fylte opplendingene seks fulle busser og dro til Oslo for å markere misnøyen med Statens oppfølging av landbruksmeldinga i jordbruksforhandlingene.

Det tradisjonelle ledermøtet etter forhandlingene ble avholdt 24. mai. 2. nestleder i Norges Bondelag, Brita Skallerud, orienterte om krav og tilbud, om de vurderinger forhandlingsutvalget gjorde underveis, om bruddet og aksjonene etterpå.

4.2.1.2 Landbruks- og matmeldinga
Landbruks- og matmeldinga "Velkommen til bords" ble presentert i desember i fjor.

Styret sendte høringssvar på meldinga til Norges Bondelag. Uttalelsen kan leses på www.bondelaget.no/oppland

Før meldinga skulle vedtas i Næringskomiteen var det aktiv møtevirksomhet i hele organisasjonen. Her i fylket var fylkesleder og organisasjonssjef i møte med fylkesutvalget og med komite for kultur, miljø og næring. Påskekampanjen var også rettet mot Landbruks- og matmeldinga.

Flere lokallag arrangerte åpne møter om Landbruks- og matmeldinga.

4.2.1.3 Skatter og avgifter
Oppland Bondelag var praktisk kursarrangør for det årlige skattekurset for samarbeidende regnskapsførere i Oppland. Det faglige innholdet er Norges Bondelags ansvar og oppgave. Målet med kurset er å skolere regnskapsførerne i ulike regnskaps- og skattespørsmål, slik at de kan gjøre en best mulig jobb for medlemmene. I 2012 deltok 174 regnskapsførere på dette kurset.

Nettleie
Eidsiva Nett As har etter pålegg fra NVE varslet opphør av nett-tariff for spesielle anlegg, i praksis vanningsanlegg og korntørker fra årsskiftet 2012-2013. Dette er sesonganlegg som ofte bruker forholdsvis få KWh. Endringen innebærer 2-3 dobling av fastleddet.

Oppland Bondelag har sammen med Hedmark Bondelag hatt møte med Eidsiva om saken. De opprettholder at sesonganleggene kommer inn under de ordinære tariffene. Vi oppnådde rabatter på effektleddet for de som har sikringer større enn 250 ampere. Vi har sendt brev til Norges Bondelag, og de har sendt brev til Landbruks- og matdepartementet ved landbruksministeren der de ber han om å engasjere seg i problemstillingen.

4.2.1.4 Rovdyr
Dette har vært første året med praktisering av det nye rovviltforliket. På den positive sida ble det gjort uttak av bjørn på vårsnø, men på den negative sida fikk vi se at det ikke ble

Fylkesmannens p-plass er opptatt!

tatt ut skadedyr i beiteprioriterte områder; ulv på Lesja og jerv i Øystre Slidre.
Totalt har vi hatt en nedgang i antall rovdyrskader i Oppland sommeren 2012, men det har likevel vært en krevende sesong i deler fylket. På Lesja ble det store tap p.g.a. ulv. Det var observert ulver før beitesesongen startet, men søknad om fellingstillatelse ble avslått. Da sauene ble sluppet på beite, begynte ulvenes herjinger. Det ble da gitt fellingstillatelse. Den ene ulvene ble felt, mens den andre ulven slapp unna selv om fellingstillatelsen gjaldt nesten hele sommeren. Det har fra næringas side både før og etter beiteslipp blitt påpekt hvor uenig vi var i DNs avslag om felling av ulvene i mai. I beiteprioritert område i Øystre Slidre ble det store tap p.g.a. jerv. Ellers har det vært store tap til jerv i kommunene i Nord- og Midt-Gudbrandsdal, mens Nordre Land og Sør-Aurdal har hatt de største tapene til gaupe.

Vi har et godt og konstruktivt samarbeid med Oppland Sau og Geit og Oppland Bonde- og Småbrukarlag og vi har også en god dialog med Rovviltnemnda i Oppland.

Rovviltnemnda har vedtatt å gjennomføre et prosjekt for å se nærmere på hvilke forebyggende og konfliktdempende tiltak som har fungert bra og hva hvilke tiltak en skal prioritere framover. Terje Holen, leder i Oppland Bonde- og Småbrukarlag, representerer faglagene i dette prosjektet.

4.2.1.5 Klima
Oppland Bondelag har i løpet av arbeidsåret vært med i ei arbeidsgruppe for ny regional klima og energiplan for Oppland. Arbeidet er ledet av Oppland Fylkeskommune. Arbeidsgruppa består i tillegg av deltakere fra fylkeskommunen, Fylkesmannen, Statens Vegvesen, en kommunerepresentant (fra Gran), en representant for Oppland Bondelag og Energiråd Innlandet. Målet med klimaplanen er å lage en plan som skal redusere de totale klimagassutslippene for Oppland fylke frem til 2024.

I etterkant av flommen og de store skadene i Gudbrandsdalen våren 2011, har Oppland fulgt opp dette både med tanke på erstatningsordninger etter naturskade og forebyggende tiltak.

Oppland Bondelag har sendt et erfaringsnotat til Norges Bondelag med oppfordring om å arbeide videre spesielt med følgende problemstillinger:
- Erstatningsordning der taksering og erstatning må ses samlet til den som driver jorda/søker om produksjonstilskudd. En må få bort reglene om at det trekkes egenandel for hver enkelt hjemmelshaver
- Kortere og mer fleksibel saksbehandling
- Prosjektledelse og koordinering med taksering og reparasjoner må samordnes bedre
- Ansvarsforhold mellom etater og organisasjoner må bli tydeligere
- Samarbeidet med NVE må bedres.

Oppland Bondelag har videre sendt brev til Regionrådet i Midt-Gudbrandsdal med oppfordring om å starte arbeidet med en reguleringsplan for Lågen med tanke på å redusere skader ved evt. framtidige flommer.

4.2.1.6 Jordvern
Dette er en sak det jobbes med på flere nivåer i bondelaget. I forbindelse med innspill til Nasjonal transportplan understreket Oppland Bondelag at planen må bli sterkere og tydeligere på jordvern ved planlegging og utbygging av nye veger.
I forbindelse med verdens matvaredag 16. oktober, fikk styreleder inn en kronikk i flere av regionavisene. Kronikken fokuserte på matjordas betydning for matproduksjonen og viktigheten av å ta vare på denne viktige ressursen.
Fylkesstyret fikk henvendelse fra Øystre Slidre Bondelag om å prissetting av matjord og opprettelse av jordfond. Saken er videresendt Norges Bondelag.

Bruk av matjord til veiutbygging. PS. Bildet viser et område der det er lagt til rette for oppdyrking av tilliggende jord og er dermed et positivt eksempel på hva som er mulig når det er vilje til stede

4.2.2 Landbruksbasert næringsutvikling
Mye næringsutvikling skjer på grunnlag av optimisme og framtidstro. Inntekt og inntektsmuligheter er en av hovedforutsetningene, og dette er hovedbudskapet både i uttalelse til jordbruksforhandlingene, i dialog med politikere og ellers i møter og ved anledninger der vi presenterer næringas utfordringer.

Oppland Bondelag er representert i styret i Innovasjon Norge, Oppland og i BU-styrene i Valdres og Nord-Gudbrandsdal. Gjennom denne representasjonen samt deltakelse på andre rådgivende møter hos FMLA, bidrar vi aktivt i utarbeidelse av strategier og oppfølging av disse. Styret har jevnlig diskusjon

om de ulike strategiene.

Regionalt bygdeutviklingsprogram
I etterkant av Landbruks- og Matmeldinga "Velkommen til bords" fikk Fylkesmannen ansvaret for å utvikle og gjennomføre Regionalt Bygdeutviklingsprogram (RBU) i nært samarbeid med det regionale partnerskapet. Programmet skal være på plass fra 2013.

Innholdet i RBU består av tre hovedelementer; Regionalt næringsprogram (RNP), regionalt miljøprogram (RMP) og regionalt skog- og klimaprogram (RSK).

"Regionalt næringsprogram for Oppland 2013" avløser "Strategier for landbruksrelatert næringsutvikling Oppland 2009", sist revidert i 2009. Målsettingen er å styrke og samordne det regionale miljø- og næringsarbeidet, og det skal være en god kopling mot fylkeskommunens regionale planstrategier.

Hovedmål i Regionalt Næringsprogram 2013:
- Landbruket i Oppland skal øke matproduksjonen mer enn befolkningsøkningen på 20 % innen 2030.
- Landbruket i Oppland skal øke hogst og foredling i skogbruket.
- Landbruket i Oppland skal gi gode inntektsmuligheter, skape attraktive og lønnsomme arbeidsplasser, og gi muligheter for mennesker som vil satse.

"Regionalt Miljøprogram for Oppland 2013-2016", RMP, er en revidering av programmet for 2009-2013 med tilpassing til de nasjonale føringene for programmet.

Fylkeskommunene og fylkesmennene i Hedmark og Oppland har utarbeidet «Strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016» med følgende hovedmål:
"Skogen og de skogbaserte næringene skal gi økt verdiskaping i Innlandet, og bidra til å løse viktige samfunnsoppgaver innen miljø og klima."

Landbruksforum, der Oppland Bondelag er representert, har vært styringsgruppe for arbeidet med Regionalt Bygdeutviklingsprogram. Oppland Bondelag har i tillegg vært representert i arbeidsgruppe for både RNP og RMP.

Økologisk landbruk
Oppland Bondelag er representert i Rådet for Økologisk landbruk i Innlandet. Gjennom det rådet gir vi innspill til hvordan forvaltningen skal bidra til at Regjeringens mål skal nås, herunder hvilke kriterier som skal ligge til grunn for fordeling av tilskudd til økologisk landbruk.

Inn på Tunet er en viktig satsning for flere garder i Oppland. Det er et viktig tilbud for mange brukergrupper. Utfordringen ligger gjerne i betalingsviljen i det offentlige og muligheten for å få til forutsigbare avtaler. Under ledermøtet i november ble tilbudet presentert av Marita Aanekre som driver Inn på Tunet på Sør-Fron.

Bondens Marked er et eget andelslag bestående av de fleste produsenter på Bondens Marked Lillehammer. Oppland Bondelag utfører en del administrative oppgaver for Bondens Marked.

Mat langs nasjonale turistveger
I jordbruksoppgjøret 2009 ble det vedtatt å igangsette et treårig prosjekt kalt Mat langs Nasjonale turistveier. Målet med prosjektet er
- Økt næringsutvikling innen mat, reiseliv og opplevelser langs turistveiene.
- Bedre tilgjengelighet, kvalitet og service knyttet til mat, reiseliv og opplevelser.

Prosjektet har konsentrert seg om nasjonale turistveier som er sentrale i rundreiser med utgangspunkt i Nord-Gudbrandsdalen:
- Sognefjellet (fra Lom til Gaupne) og Valdresflye
- Rondane (Rv.27 fra Enden/Sollia til Folldal)
- Gamle Strynefjellsvegen
- Geiranger – Trollstigen (fra rv. 15 på Strynefjellet til E136 ved Åndalsnes)

Ola Råbøl er med i styringsgruppa for prosjektet som avsluttes høsten 2013. Han representerer faglagene i Oppland.

Beitebruksprosjekt
I 2010 ble det startet opp et beitebruksporsjekt i Oppland som en del av et sentralt prosjekt. Prosjektet ble avsluttet i 2012. Fylkesmannens landbruksavdeling har ledet prosjektet, og Oppland Bondelag har vært med i styringsgruppen sammen med Oppland Bonde- og Småbrukarlag og Oppland Sau og Geit. Hovedoppgavene i prosjektet har vært planarbeid, utprøving av elektronisk overvåking, bistand i gjerdeprosjekter og vurdering av ulike former for organisering av beitelag.

4.2.3 Grunneierrettigheter, eiendomsrett og ressursforvaltning

Oppland Fylkeskommune har satt i gang arbeid med Regional Plan for Dovrefjellområdet. I den forbindelse har Oppland Bondelag sendt innspill til Fylkeskommunen.

Oppland Bondelag peker på viktigheten av å kunne forene vern av villreinstammens leveområder med behovet for en næringsmessig bruk av områdene.
Oppland Bondelag har fått henvendelse av Nord Fron Bondelag vedrørende kostnader ved kartlegging av kulturminner ved planlagt nydyrking. Styret sendte brev til Norges Bondelag med oppfordring om at det jobbes for at grunneiere skal få dekning av kostnader og erstatninger for båndlagte arealer pga kulturminner.

4.3. Kommunikasjon

4.3.1 Kommunikasjonsarbeid

Kommunikasjon er kanskje den viktigste delen av fylkesleddets arbeidsoppgaver. Gjennom strategigruppas rapport fra 2011 er det blitt større bevissthet og struktur på dette arbeidet både i fylkesstyret og i administrasjonen. Styret har hatt besøk av politisk redaktør Hallvard Grotli fra GD som ga oss et innblikk i hvordan media jobber og noen råd om hva vi i Oppland Bondelag bør bli flinkere på.

Mange av sakene styret jobber med er presentert som nyhetssaker på www.bondelaget.no/oppland

Møte med FrP. F.v. Trond Ellingsbø, Ola Råbøl, Olaf Nils Diserud og Harald Eivind Bakke

Trond Ellingsbø i møte med fylkesordfører Gro Lundby (Ap) og fylkesvaraordfører Ivar Odnes (Sp) shv

4.3.2 Politikerkontakt/alliansebygging

Styreleder og organisasjonssjef har hatt møter med Fylkesutvalget og fylkespolitikere.
I tillegg holdes det jevnlig kontakt med representanter for de ulike partiene pr telefon og e-post. Det er sendt brev til nominasjonskomiteen i de politiske partiene i forbindelse med nominasjonsarbeidet før valget 2013. Videre er det gitt innspill overfor partiene i forbindelse med deres arbeid med partiprogrammene. Før jul hadde styreleder og organisasjonssjef blant annet møte med representanter for Høyre og Fremskrittspartiet.

Det ble jobbet sammen med tillitsvalgte i LO/NNN i forhold til å få en overgang fra kronetoll til prosenttoll på landbruksvarer i Statsbudsjettet. Fylkeslederen holdt innlegg om samme sak under LOs fylkeskonferanse.

Våre samarbeidspartnere innen landbruket, samvirkeorganisasjoner og ulike fag/næringsorganisasjoner, inviteres til ledermøte og årsmøte. I tillegg har vi møter/samtaler med enkeltorganisasjoner foran jordbruksforhandlingene.

4.3.3 Rekruttering/utdanning

Oppland Bondelag er aktivt med i prosjektet RULL; Rekruttering, utdanning og likestilling i landbruket. Prosjektet avsluttes ved utgangen av 2012.

Oppland Bondelag har deltatt i arbeidet både med profileringsarbeid for rekruttering til utdanning, voksenagronom og ny og attraktiv naturbruksutdanning i Oppland.

Oppland Bondelag er positive til at det utvikles et fagskoletilbud, og det har vært dialog i forhold til utvikling av fagskole innen driftsledelse og planteproduksjon der Fagskolen i Innlandet er med.

Det er arrangert tur for rådgivere i ungdomsskolen til Bioforsk Apelsvoll og Valle videregående skole.

Oppland Bondelag har vært med i arbeidsgruppe som har sett på utviklingen av Valle.

Valle-elev presenterer naturbruksutdanninga for U-skolerådgivere

Fra kvinneseminaret på Gjøvik

Kurs for lokale valgkomiteer
Ut fra signaler om at de lokale valgkomiteene trenger litt drahjelp for å komme i gang med arbeidet samt behovet for bevisstgjøring av den viktige rollen de har, ønsket styret å tilby dem et kurs. Alle valgkomitemedlemmer fikk tilbud om kurs, og ut fra påmeldingene ble det arrangert fire kurs i høst; Vågå, Lesja, Gjøvik og Dokka. Administrasjonen sto for kursdelen og valgkomiteene brukte kvelden til å starte arbeidet i egen valgkomite.

Kvinneseminar
8. mars arrangerte Oppland Bondelag seminar for kvinnelige tillitsvalgte. Målgruppa var kvinnelige styremedlemmer og valgkomiteledere i lokallagene. 25 damer var med på seminaret.

De tillitsvalgte som var med ønsket seg et større seminar for kvinner i landbruket. Sammen med andre partnere i RULL-prosjektet, arrangerte vi i september et todagers seminar for kvinner i Opplandslandbruket. Her deltok ca 70 damer.

Medlemsverving
Jobben med å ta vare på eksisterende medlemmer og verve nye er en viktig jobb. Mens vi fra 2002 har sett en kontinuerlig medlemsøkning fram til og med 2010 i Oppland. Vi fikk en nedgang i medlemstallet i 2011, og nedgangen har fortsatt i 2012. Det har vært gjennomført en vervekampanje fra Norges Bondelag. og medlemsverving er jevnlig tema på styremøter og ulike møter i fylkeslaget (regionmøter, årsmøte og ledermøte). Mer om medlemstall under kapittel 5.

4.3.4 Annen utadrettet virksomhet

Kjedemakt
Styret har fokusert på utfordringene med kjedemakta ved flere anledninger. Styret vedtok i desember 2011 å flytte fylkesårsmøtet fra Quality Hotel & Resort Hafjell til Thon Hotel Skeikampen. Hotellkjeder, deriblant Quality-kjeden hadde nettopp gitt Asko enerett på distribusjon av mjølk til alle hotellene sine, uten at Tine fikk anledning til å delta i anbudsrunden.

Oppland Bondelag ønsket med dette å sette fokus på maktkonsentrasjonen i matvaremarkedet. Det ble mye oppmerksomhet om saken da media i stor grad formidlet at Oppland Bondelag boikottet hotellet i Øyer pga av at de ikke hadde Tine-mjølk.

Saken ble også diskutert under møtet som Bondelagene i Gausdal, Øyer-Tretten og Fåberg arrangerte i forbindelse med Landbruks- og matmeldinga.

Åpen gård og andre bygdedager
I 2012 ble det arrangert Åpen seter i Kvikne. I Valdres går lokallagene sammen om Landbruksdagen i Valdres. Det er potetfestival på Gran, Fåvang har flyttet åpen gård til sentrum i forbindelse med Fåvangdågån. I tillegg er flere lokallag med på større og mindre bygdedager i sitt lokalmiljø.

God kontakt med dyrene. Her fra fjøsbesøk og matpakkedag i Øyer-Tretten Bondelag

Skole/landbruk
Det har vært stor aktivitet i lokallagene på dette området. Blant annet er det arrangert matpakkedag, kuslepp, potetfestival, landbruksspillet og utplassering av elever på garder.

Annen mediakontakt
Påskekampanjen ble godt dekket i media. Landbrukspolitikk har jevnlig vært debattert, og representanter for styret har skrevet kronikker og leserinnlegg som er kommet med i avisene.

4.4. Organisasjon

4.4.1 Drift av organisasjonen – intern informasjon

4.4.1.1. Medlemsverving og medlemsservice
Oppland Bondelag har vært aktive overfor lokallag med tanke på medlemsverving, spesielt i forbindelse med vervekampanjen i høst. Kontoret følger opp medlemsregisteret i forhold til inn- og utmelding, endringer i kontingentberegning med mer. Styremedlemmene skal følge opp lokallagene i sin region med jevne mellomrom. I tillegg har fylkesleddet mye kontakt med de lokale tillitsvalgte i forbindelse med saker som opptar lokallagene. En del av sakene henvises direkte til Norges Bondelag.

4.4.1.2. Kommunikasjon med tillitsvalgte
Under jordbruksforhandlingene sendes hyppig e-poster og SMS-meldinger til styret og lokallagslederne. Telefonmøter er brukt både for lokallagsledere, styret og valgkomiteen.
E-post og SMS-meldinger blir også brukt ellers overfor fylkestyret og lokallagsledere. Fylkeskontoret bistår også lokallagene med SMS til medlemmene i forbindelse med møter/ arrangementer.

Fylkeslagets hjemmeside www.bondelaget.no/oppland og facebookside blir brukt som informasjonskanal ut til tillitsvalgte og medlemmene.

4.4.1.3 HMS
Det er gjennomført 11 kurs i praktisk HMS-arbeid i Oppland i 2012, med til sammen 182 deltakere. I tillegg er det gjennomført ett kurs for Inn på Tunet tilbydere med 17 deltakere Gjennom Gjensidiges jubileumsgave har Oppland Bondelag også i år støttet lokallag som arrangerer kurs med kr 1000 pr kurs, dette var da de siste midlene fra denne avsetningen.

Tilbudet til Landbrukets HMS-tjeneste dekker hele fylket. Organisasjonen har HMS-rådgiver i region Vest-Oppland og Valdres og i region Gudbrandsdal.

2012 var også oppstartsåret for landbrukets nye HMS kampanje. Dette er en kampanje som er et samarbeid mellom faglaga og produsentorganisasjonene med støtte fra Landbruks-

Halmdukke får merke konsekvensene av kraftoverføringsaksel

og matdepartementet. Målsettingen er å få ned antallet alvorlige ulykker i landbruket. Vi er i gang med arbeidet men dette kommer til å fortsette utover i 2013.

4.4.1.4 Utvalg
Styret har nedsatt to utvalg som skal arbeide med saker innen sine produksjoner: Det er Planteproduksjonsutvalget og Frukt- og bærutvalget.

Utvalgene har gitt innspill til styret foran jordbruksforhandlingene.

4.4.1.5 Møter i medlemsorganisasjonen
Årsmøtet ble gjennomført i mars i henhold til vedtektene. Se kapittel 3.

Styremedlem eller representant fra administrasjonen deltok på de fleste årsmøtene i lokallagene i oktober-november. I forbindelse med lokallagsårsmøtene vedtok lokallagene Sel, Heidal og Vågå å slå seg sammen til et lag; Sel og Vågå Bondelag.

Ledermøter
Det tradisjonelle ledermøtet etter jordbruksforhandlingene ble arrangert i slutten av mai. 2. nestleder i Norges Bondelag, Brita Skallerud orienterte om forhandlingene og bruddet. Representanter for 22 lokallag deltok i tillegg til styret i Oppland Bondelag og ansatte på kontoret.
I november avholdt vi to dagers ledermøte i Gausdal der to fra hvert lokallag var invitert. Her var 29 av de 34 lokallagene representert. På programmet sto landbrukspolitisk kurs, kurs i formidling og medlemsverving fra Norges Bondelag. Det var gruppearbeid på trivselsfaktorer blant de tillitsvalgte. Samvirkeorganisasjonene Tine, Nortura og Felleskjøpet informerte fra sine organisasjoner. I tillegg var tre bønder utfordret til å presentere sine produksjoner/drift; Inn på Tunet, kornproduksjon og storfekjøttproduksjon.

I desember ble det arrangert møte for nye lokallagsledere 2012/2013. Her var tema landbrukspolitikk v/Anders Huus, seniorrådgiver i Norges Bondelag, og organisasjonsarbeid, herunder bondelagets årshjul og ulike saker fra lokallagene. Sju nye ledere og en nestleder deltok.

Styretur
I november gjennomførte styret en tur gjennom Snertingdal med påfølgende styremøte på Honne. På turen i Snertingdal var styret innom ulike garder med sau, ku, storfekjøtt og pelsdyr.

Regionmøter
Vi avholdt fem regionmøter i januar der hele styret i lokallagene var invitert til møter i sin region. Tema for møtene var jordbruksforhandlingene, medlemsverving og arbeidet med Landbruks- og matmeldinga. Møtene i januar fungerer som en oppstart til hektisk og spennende arbeidssesong i organisasjonen. En quiz ble laget for å aktivisere deltakerne i større grad. Ca 100

Styremedlem Ole Seegard informerer resten av styret om drifta på sin gard i Snertingdal

styremedlemmer fra 35 lokallag deltok på møte i sin region. Valgkomiteen i Oppland Bondelag er også med på disse møtene for å få innspill fra lokallagene.

4.4.2. Kurs og møter

Oppland Bondelag har:
- arrangert eierskiftekurs sammen med prosjektet nye bønder i Valdres. 20 deltok på unge bønder kurs og 30 deltok på eierskiftekurs. Begge var to-dagers kurs på Nytun Høyfjellsstue.
- vært praktisk kursarrangør for det årlige skattekurset for samarbeidende regnskapsførere i Oppland. Dette kurset er også beskrevet under kap. 4.2.1.3.

4.4.3. Diverse samarbeid

Samarbeidende regnskapskontor
Norges Bondelag har avtale med 34 regnskapskontor i Oppland. Gjennom denne avtalen får regnskapskontorene løpende oppdateringer omkring aktuelle regnskaps- og skattespørsmål i landbruket.

Samarbeidende advokater
Norges Bondelag har samarbeidsavtale med følgende advokatkontor i Oppland:
- Advokatene Buttingsrud & Co, Jevnaker
- Advokatfirmaet Thallaug Ans, Lillehammer
- Advokatene Kåre Lund og Knut Ola Linløkken, Vågå

Samarbeid med Gjensidige
Oppland Bondelag og Gjensidige Forsikring, region Innlandet, har et samarbeidsutvalg som årlig trekker opp noen fagområder det skal samarbeides om. Sentralt fagområde nå er styrking av HMS-arbeidet for å forebygge ulykker og skader.

Studieforbundet Næring og Samfunn
Bygdefolkets Studieforbund (BSF) og Populus – studieforbundet folkeopplysning slo seg sammen 01.01.2012 og dannet Studieforbundet Næring og Samfunn. På bakgrunn av dette måtte det opprettes regionale ledd i organisasjonen og Studieforbundet Næring og Samfunn Hedmark og Oppland (SNS Hedmark og Oppland) ble opprettet 22.05.2012. Tåle Willerud fra Oppland Bondelag ble valgt til styreleder og foreløpig følger han også opp det administrative rundt regionleddet.
Studieforbundet Næring og Samfunn har til formål å fremme arbeidet med folkeopplysning og voksnes læring. Det nye studieforbundet har totalt over 70 medlemsorganisasjoner innenfor en rekke områder av organisasjon og politikk. Det praktiske for lokallag som arrangerer kurs vil ikke bli særlig endret.

Mange unge og engaserte tillitsvalgte på ledermøte i Oppland Bondelag

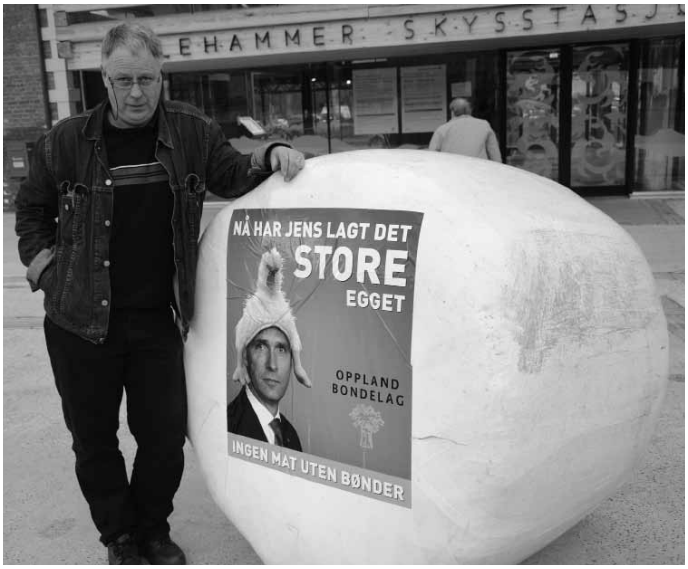

Organisasjonssjefen har fått på plass rundball foran Lillehammer Skysstasjon

Flere som føler seg truet

5.0 Medlemstall og verving

Medlemsverving er en kontinuerlig arbeidsoppgave i organisasjonen, og det har vært et viktig tema for både Oppland Bondelag og Norges Bondelag opp gjennom årene.

Ved utgangen av året hadde Oppland 5.495 medlemmer, en nedgang på 77 medlemmer i meldingsåret. Etter flere år med økning i medlemstallet i Oppland, fikk vi en nedgang i medlemstallet i 2011 som har fortsatt i 2012.

Under årsmøtet i mars ble Sør-Fron Bondelag og Jevnaker Bondelag tildelt prisen "Årets lokallag". Grunnlaget for dette var aktivitet og ikke minst medlemsutvikling. Se mer under kapittel 3.

Høsten 2012 gjennomføret Norges Bondelag vervekampanjen "Tørre å spørre". Vi fikk mange nye medlemmer i Oppland gjennom denne kampanjen, men det var ikke mange nok til å hindre en nedgang for året.

På årsmøtet i Norges Bondelag i sommer kom det inn i lovene at det skal være en verveansvarlig i alle lokallagsststyrene.

Under lokallagsårsmøtene fikk årsmøtedeltakerne, gjennom en quiz, i oppgave å skrive opp tre navn fra nærmiljøet som bør få spørsmålet "Vil du bli medlem i Bondelaget"?
Lokallagene skal forsikre seg gjennom gode rutiner at i det minste alle nye bønder, de som overtar gård, blir invitert til å bli medlem i Bondelaget og det fellesskapet organisasjonen gir. Fylkeskontoret bistår lokallagene ved blant annet å sende ut oversikt over innmeldte og utmeldte til lokallagene.

Medlemsverving var tema på ledermøtet i høst der organisasjonssjef i Norges Bondelag Astrid Solberg holdt vervekurs. Framsnakking av Norges Bondelags arbeid både internt og eksternt er en god og smittsom måte å pleie eksisterende medlemmer og å verve nye medlemmer. Dette blir diskutert på alle styremøter.

5.1 Medlemsoversikt

Lokallag	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring
Fåberg	242	252	253	254	255	259	265	268	268	262	-6
Vardal	151	159	158	160	169	169	172	164	158	149	-9
Biri	144	142	148	157	160	162	163	169	167	157	-10
Snertingdal	120	125	132	127	137	137	138	130	127	130	3
Dovre	121	123	127	131	132	132	131	137	134	123	-11
Lesja	200	218	221	226	225	216	213	210	208	207	-1
Lesjaskog	75	77	81	84	89	91	96	91	86	80	-6
Skjåk	88	84	83	81	88	90	98	95	93	94	1
Lom	107	113	108	105	108	108	106	101	101	100	-1
Sel	62	66	66	67	72	75	77	77	73		
Vågå	115	115	117	118	124	125	126	128	127		
Sel - Vågå										250	-2
Heidal	50	49	50	51	52	51	50	50	52		
N.Fron	135	144	150	168	186	192	189	185	176	171	-5
Skåbu	21	19	19		Sammen med Nord-Fron						
Kvikne	30	31	32	36	39	43	43	45	44	40	-4
Sør Fron	151	158	152	155	157	165	163	163	173	160	-13
Ringebu	116	124	130	125	122	119	118	119	119	122	3
Fåvang	183	183	192	202	204	205	197	209	211	209	-2
Øyer	108	111	114	122	123	128	130	134			
Øyer-Tretten									249	254	5
Tretten	122	122	120	122	120	118	120	119			
Ø. Gausdal	202	207	200	199	207						
Gausdal						339	334	342	329	311	-18
V. Gausdal	133	131	142	140	138						
Ø. Toten	335	342	343	336	347	356	359	344	340	336	-4
Kolbu	194	192	190	188	192	196	192	213	212	207	-5
V. Toten	202	212	206	204	200	209	209	200	199	197	-2
Eina	124	119	119	128	130	121	126	126	120	116	-4
Jevnaker	74	76	81	84	102	108	108	123	124	129	5
Lunner	172	175	175	174	190	187	182	177	177	181	4
Gran	199	213	217	224	232	244	239	250	246	248	2
Brandbu	182	178	188	192	193	199	208	212	221	230	9
S. Land	117	117	118	123	132	132	134	138	141	139	-2
N. Land	99	100	98	97	96	99	100	100	103	98	-5
Torpa	133	137	140	143	143	142	139	134	131	128	-3
S. Aurdal	111	119	116	117	119	118	117	117	117	119	2
Etnedal	35	34	35	34	41	39	42	39	38	39	1
N. Aurdal	131	140	146	143	150	150	143	139	138	142	4
V. Slidre	125	122	126	123	128	124	120	119	123	117	-6
Ø. Slidre	135	129	132	138	139	138	140	141	138	144	6
Vang	103	101	103	104	110	111	114	112	109	106	-3
Totalt	5147	5259	5328	5382	5551	5597	5601	5620	5572	5495	-77

Ø. Gausdal og V. Gausdal ble slått sammen i 2008, nå Gausdal Bondelag.
Øyer og Tretten slått sammen i 2011, nå Øyer-Tretten Bondelag
Vågå, Sel og Heidal ble slått sammen i 2012, nå Sel-Vågå Bondelag

gjensidige.no/landbruk

GJENSIDIGE

BENYTT DEG AV DINE MEDLEMSFORDELER

Vi kjenner bondens hverdag og følger nøye med i utviklingen i landbruksnæringa. Vi har god kompetanse på nye næringsvirksomheter knyttet til landbruket.

Alle de store organisasjonene i landbruket har fornyet sitt samarbeid med Gjensidige i langsiktige avtaler. Over 70 % av alle bønder i Norge er forsikret hos oss.

Vi jobber med helse, miljø og sikkerhet og forebygging av skader for at du skal være trygg i hverdagen. Ditt engasjement i HMS gir deg trygge omgivelser og bedre og billigere forsikringer.

Bruk medlemsfordelene dine og få gode rabatter og fordeler du også.

Kontakt oss på 03100, se gjensidige.no/landbruk eller kom innom vårt kontor.

6.0 Regnskap for Oppland Bondelag 2012

	Regnskap	Budsjett	Regnskap
	31.12.2011	2012	31.12.2012
Driftsinntekter:			
Rammebevilgning	648 158,00	658 000,00	658 000,00
Tilskudd Refusjoner Norges Bondelag 1)	300 259,00	322 000,00	322 323,00
Kurs-tilskudd/-inntekter 2)	148 175,00	40 000,00	95 600,00
Tilskudd Fylkesleder	250 158,00	254 000,00	253 900,00
Årsmøte OBL	24 000,00	25 000,00	18 400,00
Andre inntekter og refusjoner	7 125,00	10 000,00	795,75
Rull	0,00	0,00	317 703,03
Sum	**1 377 875,00**	**1 309 000,00**	**1 666 721,78**
Driftsutgifter:			
Kontorhold	264,00	3 000,00	1 468,75
Styret	297 408,00	390 000,00	383 132,59
Fylkesleder	262 191,00	270 000,00	265 485,73
Årsmøte OB	148 715,00	160 000,00	158 018,80
Ledermøter	164 189,00	150 000,00	111 823,74
Regionmøter	33 388,00	40 000,00	37 925,00
Diverse møter og kurs 3)	111 208,00	65 000,00	68 725,00
Aktive lag - til lokallagene	193 160,00	191 000,00	211 500,00
Valgkomite og utvalg 4)	52 704,00	65 000,00	66 599,20
NB's årsmøte	4 577,00	5 000,00	6 297,00
Revisjon	20 375,00	0,00	0,00
Representasjon og kontingenter	7 700,00	10 000,00	9 550,00
Materiell	5 619,00	5 000,00	3 905,00
Diverse tilskudd 5)	1 000,00	5 000,00	8 000,00
Bank og kortgebyr	242,00	500,00	1 737,50
Utadrettet virksomhet		5 000,00	5 864,30
Andre kostnader	11 454,00	1 000,00	8 533,04
Andre kostnader (korreksjoner)	-10 524,00	0,00	
Rull		0,00	317 703,03
Sum	**1 303 670,00**	**1 365 500,00**	**1 666 268,68**
Sum driftsinntekter	1 377 875,00	1 309 000,00	1 666 721,78
Sum driftsutgifter	1 303 670,00	1 365 500,00	1 666 268,68
Driftsresultat	74 205,00	-56 500,00	453,10
Renteinntekter	41 832,00	40 000,00	42 666,31
Finanskostnader			
Årsresultat	**116 037,00**	**-16 500,00**	**43 119,41**

6.1 Kommentarer til Regnskap 2012

Inntekter	
1 Tilskudd og refusjoner Norges Bondelag	
a) Aktive lag	211 223,00
b) Opplæringsmidler	111 000,00
Sum	322 223,00
2 Kurs-tilskudd/-inntekter	
a) Kursinntekter eierskiftekurs	34 550,00
b) Unge bønder kurs	61 050,00
Sum	95 600,00

Utgifter	
3 Diverse møter og kurs	
Eierskifte	13 283,00
Unge bønder	55 442,00
Sum	68 725,00
4 Valgkomite og utvalg	
a) Valgkomite	49 279,80
b) Planteproduksjonsutvalget	2 832,50
c) Frukt- og bærutvalget	9 030,80
Sum	61 143,10
5 Diverse tilskudd	
a) Fylkesleir 4H	3 000,00
b) NBU landsstevne	5 000,00
Sum	8 000,00

7.0 Tillitsvalgte

7.1 Styret i Oppland Bondelag 2012 - 2013

NAVN	ADRESSE	MOBIL	E-POST ADRESSE
Trond Ellingsbø, leder	2676 Heidal	913 76 286	tronell@online.no
Mari Sangnæs, nestleder	2760 Brandbu	920 68 680	sangnaes@start.no
Ole Seegaard	2838 Snertingdal	959 81 601	ole.seegaard@gmail.com
Hanne Bergesen	2647 Sør-Fron	917 44 596	hannbe4@online.no
Tommy Bjørke	2890 Etnedal	480 96 401	tommy.bjorke@bbnett.no
Magnhild Grimsrud (OBK)	2636 Øyer	958 35 868	magnhild.grimsrud@gmail.com
Marianne Gjøsti (OBU)	2838 Snertingdal	482 99 313	marianne_gjoesti@hotmail.com
Hans Gunstad (1. vara)	3520 Jevnaker	913 54 273	ha-gun@online.no
Marit Olive Lindstad (2. vara)	2607 Vingrom	482 41 545	moklind@online.no
Bjørn Magnus Tordhol (3. vara)	2666 Lora	900 87 235	bjtordho@bbnett.no

7.2 Ledere i lokallaga 2012 - 2013

LOKALLAG	NAVN	POSTNR./NAVN	MOBIL	E-POST ADRESSE
Fåberg Bondelag	Ole Kr. Jensvoll	2608 Lillehammer	481 70 851	olekjens@online.no
Vardal Bondelag	Ole Christian Øksne	2825 Gjøvik	909 97 144	olecoeks@online.no
Biri Bondelag	Kristina Hegge	2836 Biri	957 39 496	kristina.hegge@gmail.com
Snertingdal Bondelag	Ole Seegaard	2838 Snertingdal	959 81 601	ole.seegaard@gmail.com
Dovre Bondelag	Egil Romsås	2663 Dovreskogen	970 93 995	eoromsa@online.no
Lesja Bondelag	Tore Utgaard	26658 Lesja	901 80 374	toutgaa@online.no
Lesjaskog Bondelag	Lars Erik Bjølverud	2668 Lesjaskog	952 75 450	larsbjol@start.no
Skjåk Bondelag	Per Øyvind Ørjasæter	2693 Nordberg	952 92 912	korjaset@bbnett.no
Lom Bondelag	Bjørn Sverre Grjotheim	2686 Lom	909 51 561	bsgmaskin@hotmail.no
Sel og Vågå Bondelag	Lars Ole Anderssen	2680 Vågå	926 00 544	larso@sandbu-gard.no
Nord-Fron Bondelag	Marthe Dypdalen	2640 Vinstra	915 48 144	mdypdalen@yahoo.no
Kvikne Bondelag	Ola Masseng Sylte	2640 Vinstra	917 18 012	ola.sylte@tine.no
Sør-Fron Bondelag	Stein Arne Dalsegg	2647 Sør-Fron	918 89 808	steiarda@frisurf.no
Ringebu Bondelag	Kjell Arne Kaus	2630 Ringebu	913 30 261	kakaus@online.no
Fåvang Bondelag	Knut Olav Thujord	2634 Fåvang	932 82 616	othujord@online.no
Øyer-Tretten Bondelag	Ouden Wasrud	2635 Tretten	916 81 575	oudenwas@online.no
Gausdal Bondelag	Anders Hole Fyksen	2651 Østre Gausdal	97 142 090	anders.fyksen@gmail.com
Ø. Toten Bondelag	Bjørnhild Kihle	2848 Skreia	480 38 536	jewikih@online.no
Kolbu Bondelag	Erland Holte	2847 Kolbu	995 30 859	er-holt@online.no
V. Toten Bondelag	Stian Pettersbakken	2846 Bøverbru	911 46 004	sti-pet@online.no
Eina Bondelag	Ola Rusten	2843 Eina	913 87 047	olaruste@online.no
Jevnaker Bondelag	Hans Gunstad	3520 Jevnaker	913 54 273	ha-gun@online.no
Lunner Bondelag	Andreas Høiby	2730 Lunner	911 20 408	andhoeib@online.no
Gran Bondelag	Lars Egil Blekkerud	2750 Gran	926 38 443	laegil@online.no
Brandbu Bondelag	Erik Molstad (kontaktperson)	2770 Jaren	909 83 459	ekmolst@online.no
S. Land Bondelag	Paul Øksne	2864 Fall	906 47 278	pauloek@frisurf.no
N. Land Bondelag	Harald Tønderum	2870 Dokka	911 14 084	harald_toenderum@online.no
Torpa Bondelag	Ola K. Ruud	2870 Dokka	905 91 409	ola-kru@online.no
Sør-Aurdal Bondelag	Sjur Olmhus	2930 Bagn	918 15 374	solmhus@gmail.com
Etnedal Bondelag	Asmund Wold	2890 Etnedal	908 60 850	as.wold@online.no
Nord-Aurdal Bondelag	Henrik Grøndalen	2910 Aurdal	906 59 647	henrigro@online.no
V. Slidre Bondelag	Stein Hålien	2967 Lomen	906 92 472	lohaal@online.no
Ø. Slidre Bondelag	Ole Kristian Oldre	2940 Heggenes	905 66 410	ole@beitostolen.com
Vang Bondelag	Helge Lajord	2975 Vang i Valdres	416 20 861	helgelajord@gmail.com

8.0 Fylkeskontoret

Oppland Bondelag har sitt fylkeskontor på Lillehammer. Kontoret er felles for Oppland Bondelag, Oppland Bygdekvinnelag og Oppland Bygdeungdomslag.

Ansatte i 2012:

Ola Råbøl:	Organisasjonssjef
Astrid Simengård:	Rådgiver i 60% stilling
Jorunn Løvdal:	Førstekonsulent
Tåle Willerud:	Førstekonsulent i 50% stilling

I tillegg til de organisasjonene som er nevnt her, har kontoret sekretærfunksjonene for:

- Samarbeidsrådet for Hedmark og Oppland, et fellesråd for landbruksorganisasjonene i de to fylkene.
- Bondens Marked Lillehammer

Fra v. Astrid Simengård, Tåle Willerud, Ola Råbøl , Jorunn Løvdal

2012 © Oppland Bondelag
Kirkegata 70
2609 Lillehammer
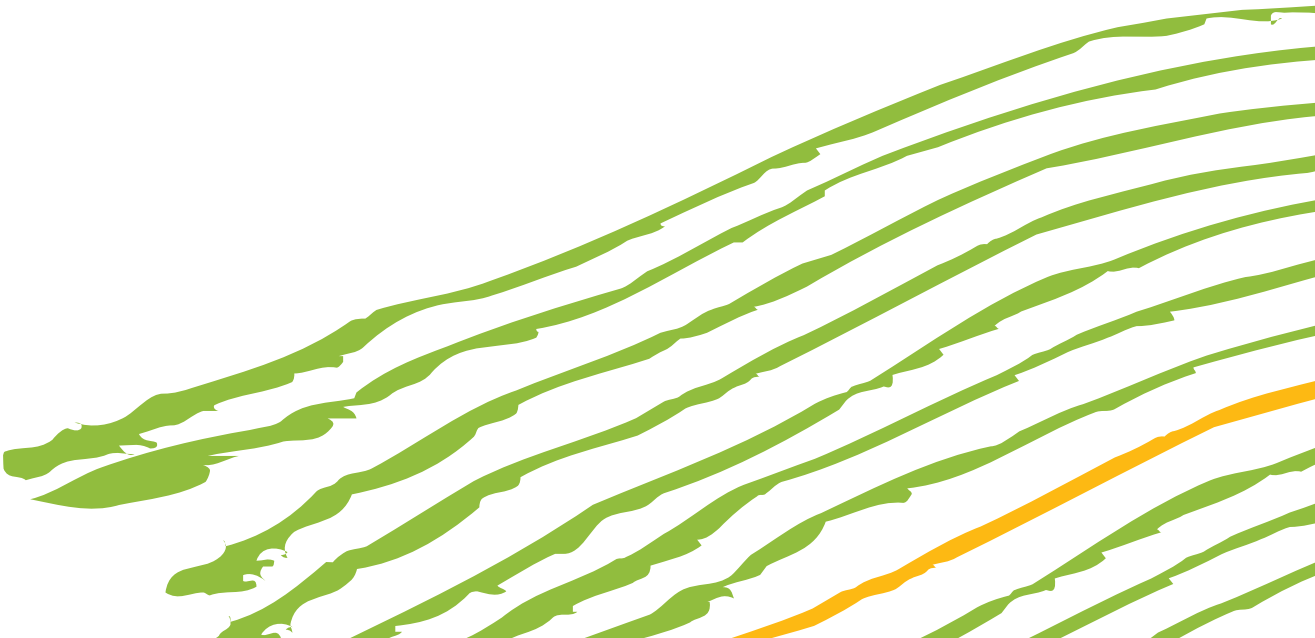
oppland@bondelaget.no
bondelaget.no/oppland